

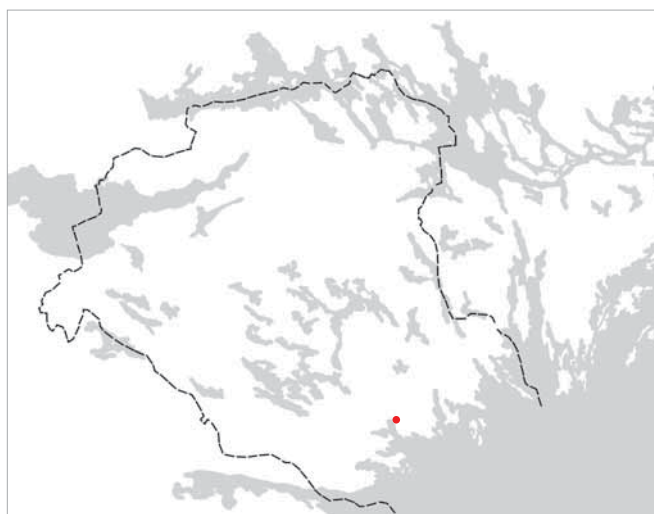
Arkeologisk förundersökning

Skälkulla

Mellanneolitikum

Svärta 14:1, Skälkulla 4:1, Svärta socken, Nyköpings kommun,
Södermanlands län.

Patrik Gustafsson

Arkeologisk förundersökning

Skalkulla

Mellanneolitikum

Svärta 14:1, Skalkulla 4:1, Svärta socken, Nyköpings kommun,
Södermanlands län.

Patrik Gustafsson

ARKEOLOGISKA MEDDELANDEN 2005

© 2005 Sörmlands museum

Beställningar kan göras hos:
Landstinget Sörmland
Kultur & utbildning Sörmland
SÖRMLANDS MUSEUM
Box 314, S-611 26 Nyköping
arkiv.bibliotek@kuf.dll.se

Grafisk form och layout: Lars Norberg.
Omslag och inlaga är reproducerad vid Sörmlands museum.
Kart- och ritmaterial: Patrik Gustafsson
Omslagsbild: Södermanlands län. Utredningsområdets geografiska läge markerat med röd punkt.

Där inget annat anges har den digitala Fastighetskartan, respektive Gröna kartan (GSD) för Södermanlands län använts som underlag.

Allmänt kartmaterial från Lantmäteriverket. Medgivande 97.0350.
Strandlinjekarta beräknad med en numerisk modell utvecklad vid SGU.
Sveriges Geologiska Undersökning (SGU). Medgivande: Dnr 30-1495/2003.

Nyköping 2005

ISSN 1402-9650

Innehåll

Utgångspunkt 5

Tidigare undersökningar

Syfte och metod 5

Syfte

Metod

Landskap 8

Natur

Kultur

Resultat 8

Inledning

Schaktövervakningen

Stolpe 2

Fyndmaterial

Utvärdering 9

Omfattning

Datering

Bevarandegrad

Vetenskaplig potential

Sammanfattning 10

Referenser 10

Muntliga uppgifter

Arkiv

Administrativa uppgifter 11

Bilagor 12

1. Utdrag ur Digitala fastighetskartan (GSD) och registrerade lämningar.
2. Utdrag ur Digitala fastighetskartan (GSD) undersökta ytor och lämningar utmarkerade.
3. Paleogeografisk karta över närområdet till Svärta 14:1 samt andra gropkeramiska lokaler.
4. Rutplan .
5. Profiler.
6. Rutregister.
7. Fyndregister.

Figur 1. Översiktskarta över Södermanlands län med kommuner, större orter, vägar och angränsande län. Undersökningsområdets geografiska belägenhet är markerat med röd kontur. Skala 1:800 000.

Utgångspunkt

Sektor arkeologi vid Sörmlands museum har under perioden 2003-09-04 – 2003-09-05 och 2003-09-09 efter beslut av länsstyrelsen i Södermanlands län utfört en arkeologisk förundersökning i form av en schaktövervakning av boplatsen Svärta 14:1 (RAÄ14). Det aktuella undersökningsområdet var beläget strax sydöst om Sjösa samhälle, Skalkulla 4:1, Svärta socken, Nyköpings kommun i Södermanlands län (figur 3).

Den arkeologiska förundersökningen utfördes med anledning av att Vattenfall Östnät AB genom underkonsulten Elcon AB har begärt tillstånd, enligt 2 kap 12 § i Lagen (1988:950) om kulturminnen mm, att utföra markarbeten inför en ombyggnad av elnätet mellan Sjösa och Ånga i Nyköpings kommun. Fornlämningen berördes av fyra ledningsstolpar som skulle bytas ut med två tillhörande staggropar till en av dessa stolpar. Därutöver skulle ledningen grävas ned inom en cirka 100 meter lång sträcka i anslutning till boplatsen sydvästra del. Fornlämningen har en preliminär utbredning om cirka 90x60 meter. Totalt undersöktes 15 m² varav 2,25 m² undersöktes inom fornlämning.

Beslut i ärendet är fattat av länsstyrelsen i Södermanlands län enligt 2 kap 13§, Lagen (1988:950) om kulturminnen mm (1st dnr. 431-1430-2003). Kostnadsansvarig var Vattenfall Östnät AB.

Projektledare samt fält- och rapportansvarig var arkeolog Patrik Gustafsson, Sörmlands museum.

Tidigare undersökningar

Den arkeologiska förundersökningen har tidigare föregåtts av en arkeologisk insats inom det nu aktuella undersökningsområdet. 1926 upptäcktes boplatsen vid plantering av träd i en åker. Bland annat påträffades en vittrad stenxyxa samt keramik och ben. Boplatsen anmäldes in av Ivar Schnell (ATA. Dnr. 3672).

År 1927 utförde Ivar Schnell en provundersökning av boplatsen, som han kallade Björkulla I. Undersökningen bestod dels i att upprätta en karta över området och dels undersöka en mindre del av boplatsen (se figur 2). Ivar Schnell grävde fem rutor från grästorven och ned i steril jord. Det översta skiktet utgjordes av grästorv som var mellan 0,07-0,10 meter tjockt. Därunder vidtog ett cirka 0,30-0,40 meter tjockt diffust kulturlager innehållandes något enstaka flintavslag samt keramik (troligen i ploggången). Under detta lager vidtog ett kraftigt svartfärgat kulturlager, rikligt bemängt med keramik. Lagret hade en tjocklek mellan 0,05-0,20 meter. I lagret påträffades förutom keramik, förkolnat nötskal, ett fragment av en slipsten, en halv lerpärla och en klump rödockra. Ivar Schnell skriver också att han påträffade svallade keramikstycken vid undersökningen, dock inte preciserat var i lagren.

Totalt framkom cirka 776 krukskärvor från de undersökta rutorna. I en ruta framkom ett icke angivet stort antal krukskärvor. Bergartsavslag och kvarts omnämns överhuvudtaget inte. Ivar Schnells undersökta yta uppgick till 10 m² (ATA. Dnr 4063).

Syfte och metod

Syfte

Syftet med den arkeologiska förundersökningen var att konstatera om arbetsföretaget skulle beröra konstruktioner eller fyndkoncentrationer/depåfynd inom ramen för exploateringen. Till exempel fanns det sedan tidigare indikationer på att det kunde finnas gravar inom fornlämningen (rödockra).

Av intresse var också den mindre våtmarkssänkan norr om RAÄ 14 som till exempel kunde innehålla depåer eller andra spår av till exempel rituella handlingar. Depåer från neolitikum i våtmarker är en väl dokumenterad företeelse, dock har mycket få varit föremål för arkeologiska undersökningar i östra Mellansverige. Syftet var också att delvis avgränsa boplatsen inom samma område utifrån de av länsstyrelsen anvisade ytorna.

Om komplicerade konstruktioner, såsom gravar framkom, skulle arbetet avbrytas och länsstyrelsen kontaktas för omförhandling. Om det visade sig att boplatsens utbredning sträckte sig längre åt sydväst än tidigare var känt, skulle även en schaktningsövervakning ske av den del av kabeln som skulle markförläggas.

Metod

Innan förundersökningen genomfördes besiktigades området. Detta gjordes för att få en generell uppfattning om områdets karaktär, topografi samt fornlämningens belägenhet. Av vikt var också att se hur ledningsstolparna samt det planerade ledningsschaktet förhöll sig till fornlämningen och topografin.

De fyra groparna/schakten som skulle tas upp var cirka 1,5x1,5 meter stora i plan samt cirka 2 meter djupa. Till den stolpe som låg strax söder om RAÄ14 tillkom ytterligare två schakt för stag som skulle förankra stolpen. Dessa schakt skulle förläggas cirka 3 meter väster om befintlig stolpe. Det planerade kabelschaktet var cirka 0,5 meter brett och drygt 100 meter långt, samt grävdes ned till ett djup om cirka 0,6 meter.

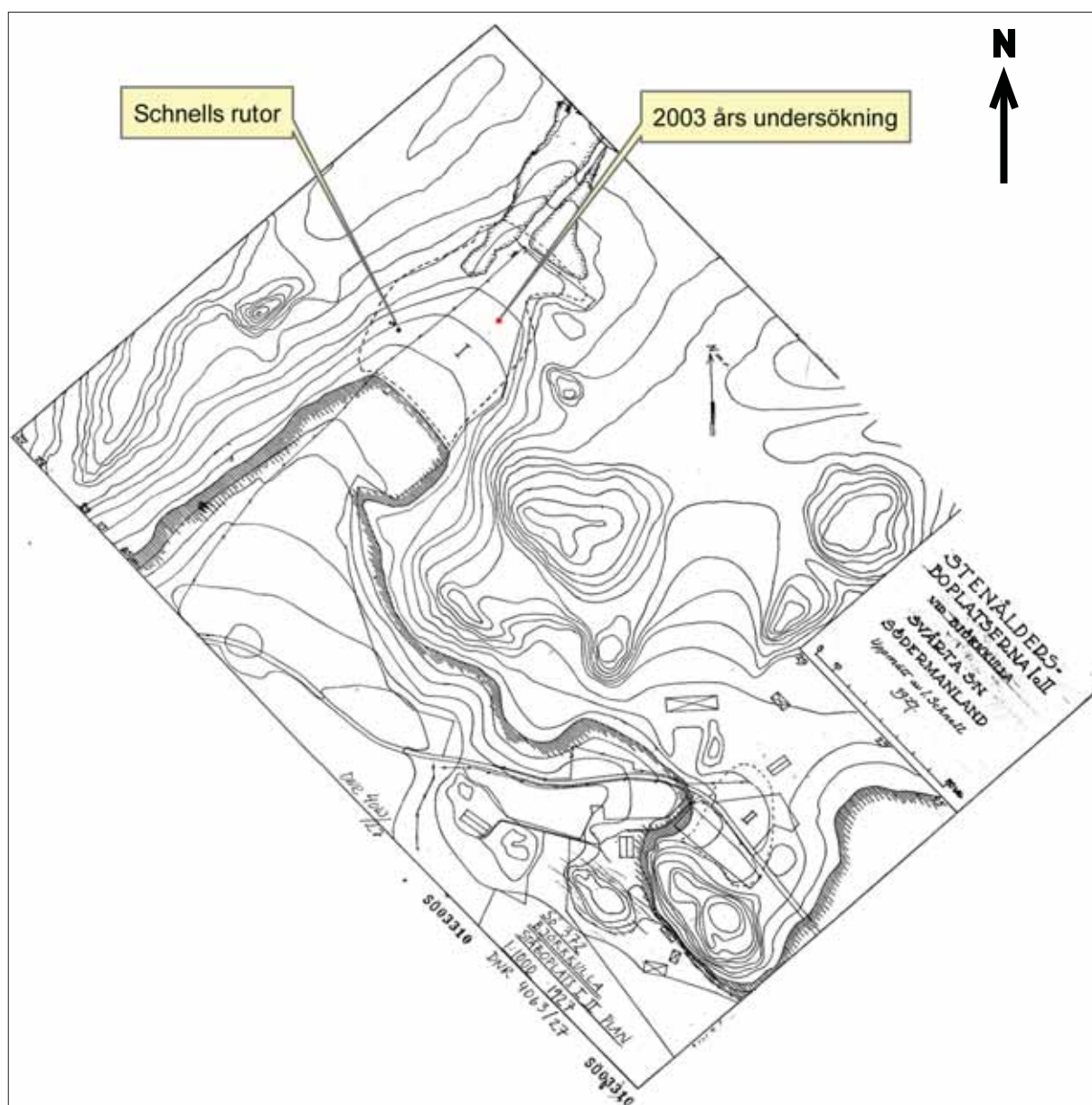
Vid schaktövervakningen av stolp- och staggroparna avlägsnades först förnan runt stolpen med hjälp av grävmaskin. Därefter handrensades ytor och schaktkanter. Syftet med detta var att se om eventuell fornlämning skulle beröras av arbetsföretaget. Efter det att ytan undersökts lyftes den gamla stolpen upp och en cirka 2 meter djup grop grävdes i vilken den nya stolpen pla-

cerades. Därefter fylldes gropen igen runt stolpen. Den del av ledningsschaktet som gick i SV-NO riktning, det vill säga de 14 meter som var belägna längst i öster övervakades, trots att inget av antikvariskt intresse framkom vid den sydvästra stolpen. Anledningen var att det vid fältbesiktningen inte kunde uteslutas att fornlämning skulle kunna framkomma. Det bedömdes att detta arbete skulle hinnas med, inom ramen för den tid och kostnad som beräknats för ärendet.

Ytan invid den stolpe som var belägen mitt i fornlämningen delades in i 9 kvartsmeterstora rutor. Innehållet

i dessa rutor sållades genom ett såll med maskstorlek om 4 millimeter. Delar av rutorna påverkades av den tidigare grävda stolpgropen. Syftet var att fastställa lämningens bevarandegrad samt vetenskapliga potential utifrån tidigare ställda frågor. Rutorna och schakten dokumenterades i form av beskrivningar i text samt genom plan- och profilritningar i skala 1:20.

Samtliga schakt mättes in digitalt i plan. Inmätningarna har använts för att framställa plan- och översiktsskator. Fotodokumentation med digitalkamera genomfördes genomgående under den arkeologiska

Figur 2. Ivar Schnell karterade området för boplatserna Björkkulla I och II 1927. Kartan är rektifierad och förminskad. Schnells undersökta ytor år 1927 och 2003 års undersökta yta har markerats ut. ATA dnr 4063/27. Skala 1:3000.

Figur 3. Utdrag ur Gröna kartans blad (GSD) Nyköping 9H SV och 9H SO med undersökningsområdet markerat. Skala 1:50 000.

förundersökningen. Fynden har registrerats och förvaras vid Sörmlands museum tills fyndfördelning sker.

Landskap

Natur

Boplatsen ligger cirka 25-30 meter över havet i en sydvästvänd sluttning, vid en gip mellan två höjdparter (så kallat sadelläge). Jordmånen utgörs av grus och sand. Strax söder om fornlämningen bestod jorden av lera (SGU). Platsen var delvis trädbeväxt, främst med lövträd och sly, men har tidigare nyttjats som åkermark.

Kultur

Boplatsen verkade enligt Schnells uppmätta karta, delvis vara skadad av en grustäkt i den norra änden (se figur 2). Cirka 200 meter söder om RAÄ14 återfinns RAÄ227, också det en stenåldersboplats i ett liknande läge som RAÄ14 (se figur 2). Denna boplats har via lösfynd daterats till samma tidsavsnitt som RAÄ14. RAÄ227 har dock inte undersökts. Ivar Schnell benämner denna boplats Björkulla II (Schnell 1930, s.47). Vid lasaretsbacken i Nyköping, cirka 6 km väster om Skalkulla återfinns ytterligare en gropkeramisk boplats. År 2005 påträffade Sven-Gunnar Broström (muntlig uppgift, 050608) en gropkeramisk lokal invid fornlämningarna Helgona 128:1, Helgona-Broby 1:1, All Helgona socken, Nyköpings kommun (se bilaga 3).

Resultat

Inledning

Vid besiktningmomentet noterades att den norra delen av fornlämningen var delvis skadad av äldre sand- och grustäkter. I fornlämningens västra del går en äldre väg i SV-NO riktning vilken också kan ha påverkat fornlämningen (se bilaga 2). Det var också i denna del av boplatsen som Ivar Schnell tidigare genomförde en mindre provundersökning 1927 (se figur 2).

Schaktövervakningen

Vid inledningen schaktövervakningen framkom att den stolpe som stod längst i söder inte bara skulle bytas ut. Den skulle få en ny plats och grävas ned cirka 10 meter nordöst om befintlig stolpe. Därmed skulle också de nya staggroparna flyttas och förläggas cirka 3 meter söder och sydväst om den nya stolpen. Denna stolpe kallas hädanefter för stolpe 1. Övriga stolpar kallas för stolpe 2-4 sett från söder (se bilaga 2).

Efter avlägsnandet av förnan vid stolpe 1 med tillhörande staggropar handrensades och handgrävdes groparna. Jordmånen bestod i huvudsak av ursvallad morän med inslag av humus. Inget av antikvariskt intresse framkom. Vid respektive stolpe 2-4 öppnades först ett cirka

1,5x1,5 meter stort schakt upp invid stolpen innan den togs bort. Vid stolpe 2 framkom kulturlager (se vidare nedan). Vid stolpe 3 påträffades morän och berg i dagen och slutligen vid stolpe 4 framkom varvig lera med inslag av sand. Det var endast vid stolpe 2 som det framkom något av antikvariskt intresse.

Stolpe 2

Kulturlagret vid stolpe 2 framkom cirka 0,25 meter under markytan. Ovanför lagret återfanns humös sand (cirka 0,20 meter tjock ploggång) samt ett cirka 0,05 meter tjockt förnaskikt. Schaktet var cirka 1,7x1,5 meter stort. Kulturlagret undersöktes genom att gräva cirka 0,50x0,50 meter stora rutor i stick om 0,05 meters tjocklek (se bilaga 4). Detta för att få en uppfattning lagrets karaktär och för att identifiera eventuella anläggningar eller konstruktioner.

Kulturlagret var cirka 0,05-0,20 meter tjockt. Lagret var relativt kompakt och homogent, mörkt och sotigt med inslag av kolpartiklar samt enstaka mindre skörbrända stenar. Lagret återfanns i hela schaktet utom i anslutning till den tidigare grävda ledningsstolpgropen. Denna grop var cirka 1 meter i diameter stor i ytan och hade grävts igenom kulturlagret. Fynd påträffades från ytan och ned till botten av lagret. Fyndmängden tunnades dock ut mot botten av lagret. Substratum bestod av lös grov sand (se bilaga 6).

Därefter övervakades borttagandet av stolpe 2. Vid borttagandet av själva stolpen påträffades i kanterna av ledningsstolpgropen, ytterligare delar av kulturlagret. Här var lagret något tunnare, mellan cirka 0,05-0,10 meter tjockt. Också denna del av lagret undersöktes och dokumenterades. En mindre mängd fynd påträffades.

Därefter grävdes en grop cirka 1,5x1,5 meter stor och cirka 2 meter djup i det gamla stolphålet samt i den undersökta ytan, varvid den nya stolpen sattes ned och schaktet fylldes igen. Inga anläggningar kunde konstateras.

Fyndmaterial

Totalt har 104 fyndposter registerats, varav 51 utgörs av keramik, 43 av slaget bergartsmaterial och kvarts samt 10 fyndposter av brända ben (för mer information hänvisas till bilaga 7).

Keramik. Totalt påträffades 301 fragment keramik som uppgick till en vikt om 946 gram. Keramiken utgörs till 98 procent av så kallat poröst gods. Av den totala mängden registerade fynd av keramik uppvisar 85 procent spjälkning, nästan 83 procent av keramikfragmenten uppvisar ornering och cirka 5 procent av keramikfragmenten är svallade. Av de keramikfragment där det går att uttala sig om var på kärnen som de suttit utgörs 95 procent av mynningsbitar. I övrigt har en bottenbit (F49) påträffats samt ett fragment av en skuldra (F65) och en hals (F80) identifierades.

Som ovan redovisas är majoriteten av keramikfragmenten ornerade. Ornamentiken utgörs främst av gropar, kampstämpeltryck, sneda streck, bågintryck, dubbel sicksack- och kryssmönster, de flesta i kombination med gropar (se figur 4). Sammantaget verkar keramiken utgöras av Fagervik III keramik (jfm Edenmo et al 1996 s. 176ff; Stenbäck 2003 s. 73ff).

Sten. Totalt påträffades 30 hela och 27 fragmenterade avslag av olika bergarter och kvarts som tillsammans vägde 534 gram. Kvarts är det största materialet 85 (%), därefter kommer grönsten och diabas vilka eventuellt kan kopplas samman med yxtillverkning. Ett avslag av hälleflinta (F46) och ett avslag från obestämbart bergart (F2) påträffades också. Två fragment grönsten uppvisar slipytor, som båda troligen kommer från eggpartierna från två olika yxor (F98 och F114). Något mer än hälften av avslagen har slagits med bipolär teknik. Inga formella avslag har noterats.

Ben. Totalt påträffades 32 fragment av brända ben, vilka totalt vägde 17 gram. Inga av dessa fragment har bestämts osteologiskt på grund av förundersökningens ringa omfattning. En tand har dock noterats, som eventuellt kan härröra från ett hunddjur eller kanske säl. Samtliga ben är brända, varav cirka hälften hårt brända.

Utvärdering

Omfattning

Genom den arkeologiska förundersökningen har fornlämningens rumsliga utbredning kunnat bekräftas i fornlämningen östra del. Varken det öppnade kabel-

schaktet eller de övervakade stolpgroparna norr och söder om fornlämningen uppvisade lämningar av antikvariskt intresse. Likaså har topografin satt sina begränsningar rörande boplatsens utbredning. Därmed kan man sluta sig till att fornlämningen förmodligen har den utbredning som markerats ut av FMR (FMIS).

I likhet med Ivar Schnells resultat kunde ett kraftigt kulturpåverkat lager noteras vid den här förundersökningen (cirka 0,05-0,20 meter tjockt). Enligt Schnell var lagret upp till cirka 0,20 meter tjockt. Fundamenten verkar också överensstämma.

Vid en utvärdering av antalet fynd per stick kan man utläsa (se bilaga 7) att de flesta fynd finns i stick 1 med avtagande mängd nedåt. Fyndmängden minskar också åt öster. Här kan dock den grävda gropen för elstolpen spela in som en källkritisk faktor. Den vikande fyndmängden kan också förklaras med det i tjocklek varierande kulturlagret. Detta noterades redan av Ivar Schnell (se bilaga 5).

Datering

Vid och efter undersökningen kunde det konstateras att keramiken utgjordes av så kallad egentlig gropkeramik, det vill säga Fagervik III. Bitar av svallad keramik skulle eventuellt kunna tyda på att det kan finnas äldre faser av Fagervik på platsen som berörts av transgressioner tillhörande Litorina 3 eller eventuellt 4 (se Risberg et al 1991 s. 35). Den svallade keramiken verkar även den vara av Fagervik III typ.

Bevarandegrad

Bortsett från den grop i vilken stolpe 2 var nedsatt i, och som skurit genom kulturlagret, har fornlämningen

Figur 4. Olika typer av ornamentik från Skälkulla (Svärta 14:1). Överst F34, under till vänster F80 och under till höger F81. Foto: Patrik Gustafsson.

tidigare brukats som åkermark. Detta har uppenbarligen också påverkat boplatsten, genom att delar av det avsatta kulturlagret ”skalats” av genom upprepad plöjning. Andra aktiviteter som påverkat fornlämning Svärta 14:1 är flera mindre grustäkter, belägna i fornlämningsområdet norra del samt att en äldre körväg som anlagts på ytan. Bortsett från dessa ingrepp verkar fornlämningen vara relativt välbevarad.

Vetenskaplig potential

Vad som kan konstateras är att lokalen erbjuder mycket intressanta möjligheter att studera platsens belägenhet i landskapet ur ett lokalt, såväl som ur ett bredare regionalt perspektiv. Den presenterade paleogeografiska kartan (bilaga 3) visar att det finns ett flertal andra groppkeramiska lokaler i närområdet. Denna lokal tillsammans med alla andra groppkeramiska lokaler skulle kunna öka kunskapen om till exempel landskapets nyttjande, boplatsernas likheter och skillnader i såväl inre- som yttre struktur. Groppkeramiska lokaler belägna vid kust respektive inland är en annan viktig fråga att belysa (Gustafsson & Svensson. 2004, s. 90f)

Sammanfattning

Sektor arkeologi vid Sörmlands museum har under perioden 2003-09-04 – 2003-09-05 och 2003-09-09 efter beslut av länsstyrelsen i Södermanlands län utfört en arkeologisk förundersökning i form av en schaktövervakning av boplatsten Svärta 14:1 (RAÄ14). År 1927 provundersökte Ivar Schnell boplatsten varvid han bland annat påträffade groppkeramik. Det aktuella undersökningsområdet var beläget strax sydöst om Sjösa samhälle, Skalkulla 4:1, Svärta socken, Nyköpings kommun i Södermanlands län (figur 3).

Den arkeologiska förundersökningen utfördes med anledning av att Vattenfall Östnät AB genom underkonsulten Elcon AB har begärt tillstånd att utföra markarbeten inför en ombyggnad av elnätet mellan Sjösa och Ånga i Nyköpings kommun. Fornlämningen berördes av fyra ledningsstolpar som skulle bytas ut med två tillhörande stagropar. Därutöver skulle ledningen grävas ned inom en cirka 100 meter lång sträcka i anslutning till boplatsten sydvästra del. Totalt undersöktes 15 m² arkeologiskt.

Vid den aktuella förundersökningen påträffades endast fornlämning i ett av schakten för elstolparna. Lämningen utgjordes av ett cirka 0,05-0,20 meter tjockt sotigt kulturlager som innehöll groppkeramik (Fagervik III), slaget bergartsmaterial och kvarts samt brända ben. Inget tyder på att boplatsten sträcker sig utanför den av FMR angivna preliminära utbredningen.

Referenser

Digitala fastighetskartan (GSD). *Geografiska Sverigedata. Fastighetskartan med höjddkurvor. Södermanlands län*. Lantmäteriet. Gävle.

Gustafsson, Patrik & Svensson, Ingeborg. 2004. Permanent bebyggelse och tillfälliga besök. I: *Södermanlands län. Vetenskapligt program*. Red: Norberg, Lars. Arkeologiska meddelanden 2004:02. Nyköping.

Gröna kartan, Södermanlands län. *Geografiska Sverigedata (GSD). Kartförlaget 1996*. Gävle.

Olsson, Eva & Edenmo, Roger. 1997. Groppkeramikerna fanns de? Materiell kultur och ideologisk förändring: Östra Mellansverige. I: *Regionalt och interregionalt. Stenåldersundersökningar i Syd- och Mellansverige*. RAÄ. Arkeologiska undersökningar. Skrifter nr 23. Red. Mats Larsson & Eva Olsson. Stockholm.

Schnell, Ivar. 1930. Södertörn under stenåldern. Bilaga 1. I: *Bidrag till Södermanlands äldre kulturhistoria*. Södermanlands fornminnesförening årsskrift. Red. Karl K:son Leijonhufvud. Strängnäs.

Sveriges Geologiska Undersökning (SGU). Jordartskartan ser. Ae nr 11, 9H Nyköping SV. Skala 1:50 000. 1972. Stockholm.

Stenbäck, Nicklas. 2003. *Människorna vid havet. Platser och keramik på ålandsöarna perioden 3500-2000 f.kr.* Stockholm Studies in Archaeology 28. Diss. Stockholms universitet. Stockholm.

Risberg, Jan, Miller, Urve & Brunnberg, Lars. 1991. *Deglaciation, Holocene shore displacement and coastal settlements in eastern Svealand, Sweden. Quaternary International. Vol. 9*. Oxford.

Muntliga uppgifter

Sven-Gunnar Broström, BOTARK. 050608.

Arkiv

Antikvarisk Topografiska arkivet (ATA)

Dnr 3672/26

Dnr 4063/27

Sörmlands museums arkiv (SMA).

Ekonomisk karta över Sverige i skala 1:10 000. 9H 3e. (Fornlämningsöversikten) Skala 1:10 000. Lantmäteriverket, Gävle 1980.

Gröna kartan. Topografiska kartan. Nyköping 9H SV. Skala 1:50 000. Lantmäteriverket. Gävle 1990.

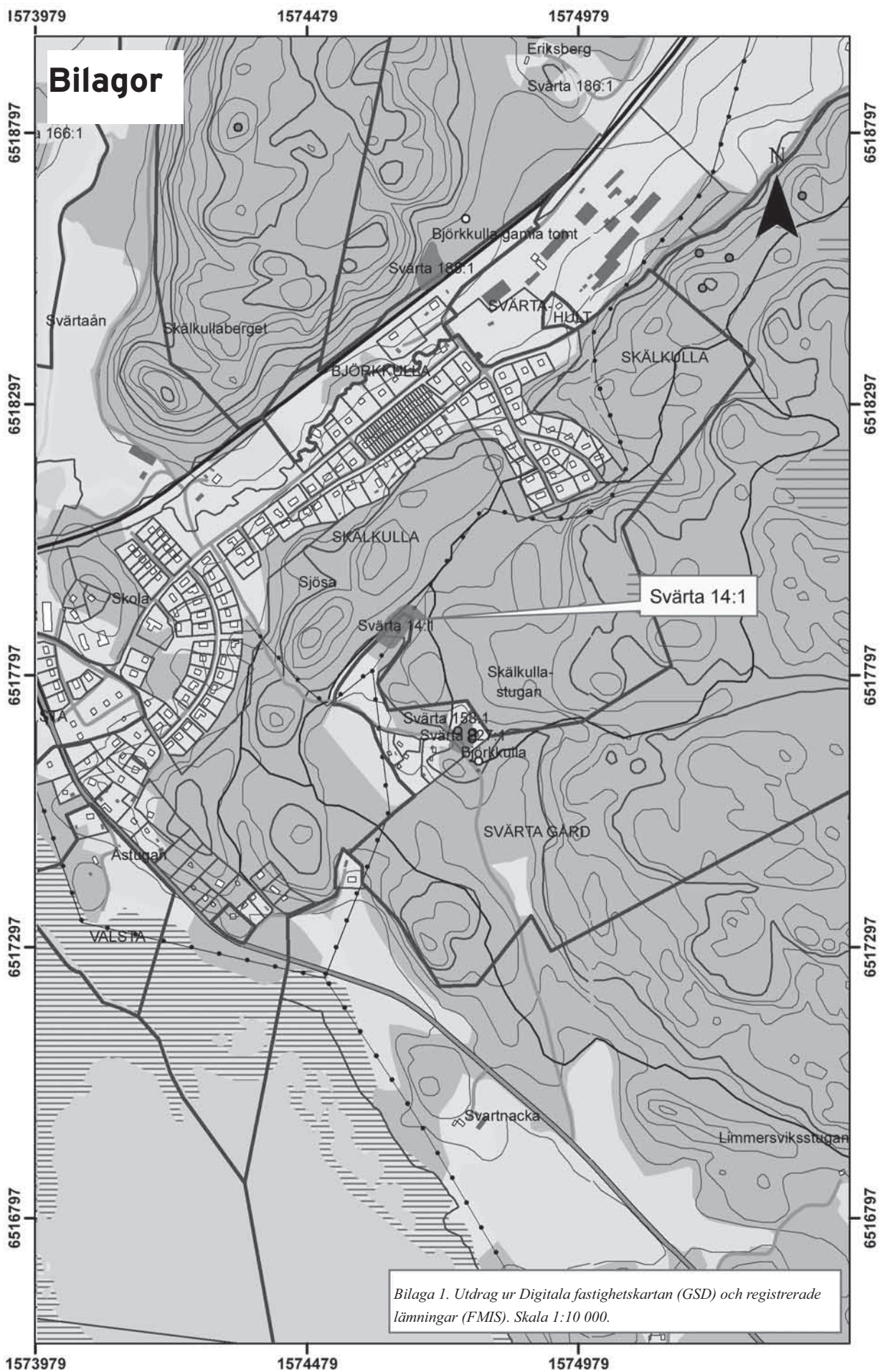
RAÄ. Informationssystemet om fornminnen (FMIS).

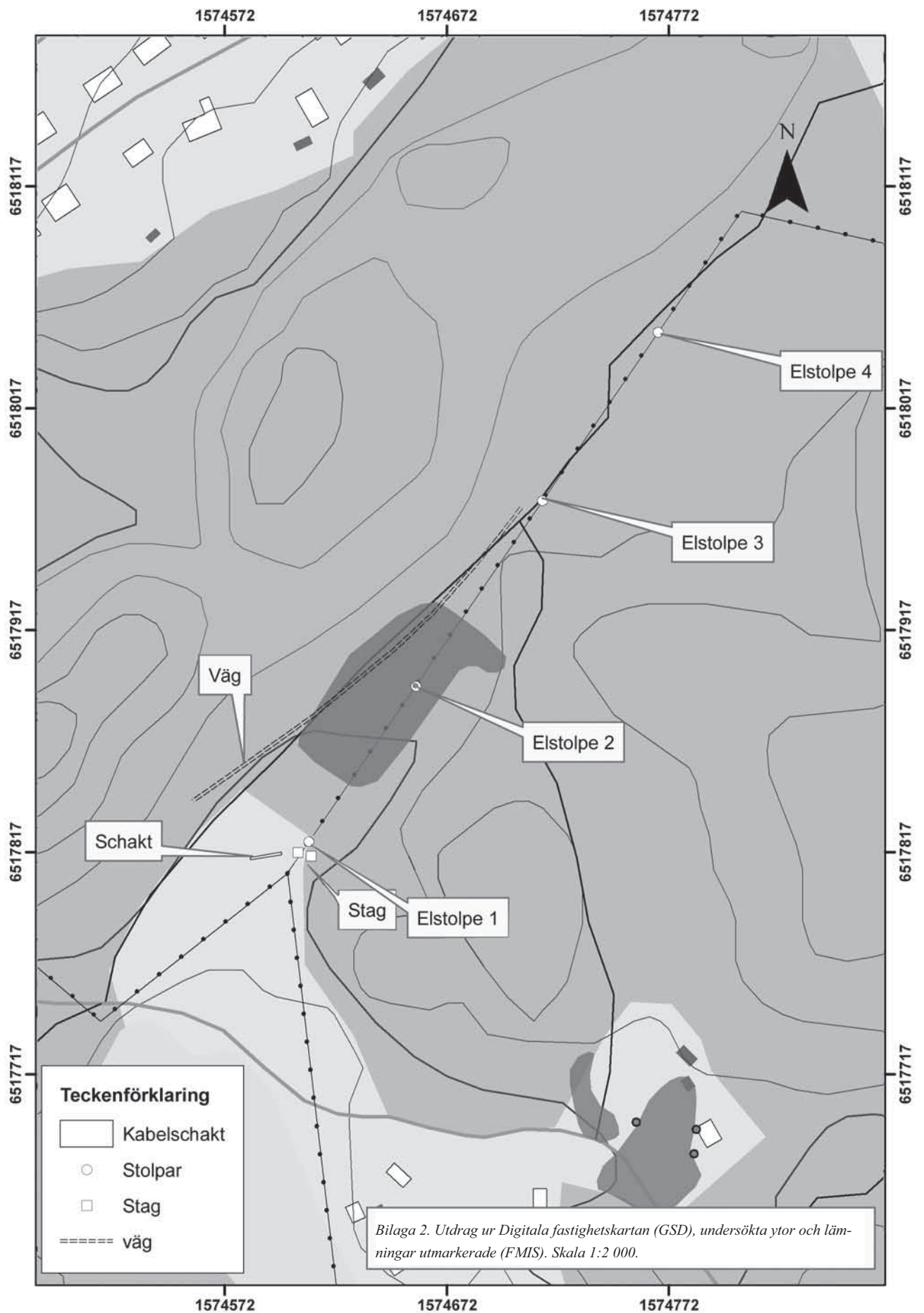
Svärta socken, Nyköpings kommun, Södermanlands län. Riksantikvarieämbetet. Datauttag 050221

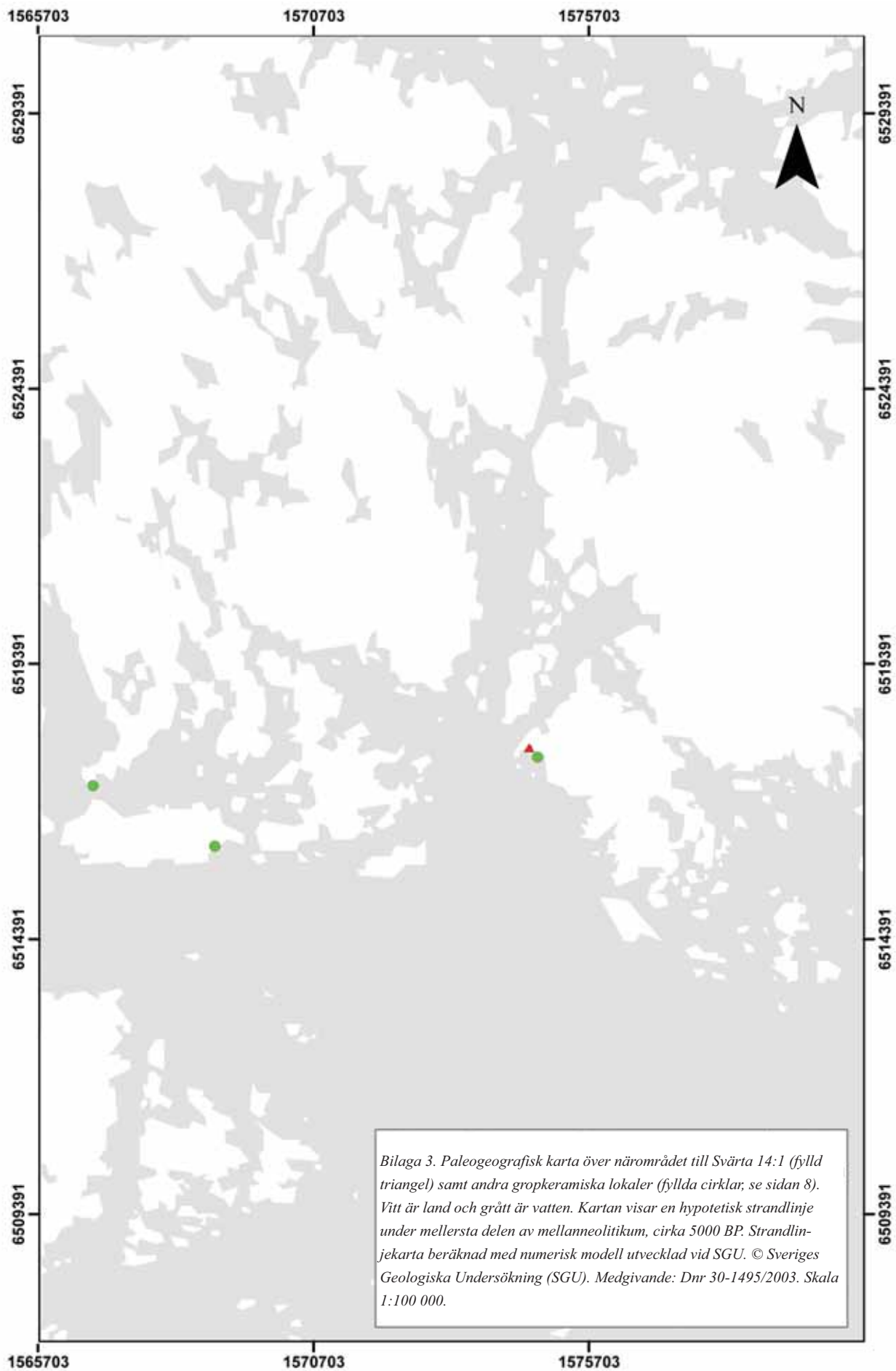
Administrativa uppgifter

Rapporten ingår i Sörmlands museums rapportserie:
Arkeologiska meddelanden 2005:12
Södermanlands museums dnr: KUS03 088
Länsstyrelsens dnr: 431-1430-2003
Tid för undersökningen: 2003-09-04 – 2003-09-05 och
2003-09-09
Personal: Patrik Gustafsson
Belägenhet: Ekonomisk karta över Sverige
9H 3e. Upprättad av Rikets allmänna kartverk. Skala
1:10 000.
x6517813 y1574583 (SV)
Koordinatsystem: Rikets
Höjdsystem: Rikets
Förundersökningsområde: 15 m².

Dokumentationsmaterial förvaras i Sörmlands museums topografiska arkiv. Fynd med nr 1-104 förvaras vid Sörmlands museum i väntan på fyndfördelning.

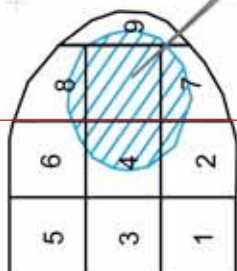

6517890 +
1574650 +

Profil 1

Profil 2

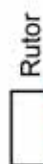
Ej undersökt område

6517885 +
1574650 +

1574650 +
6517890 +

1574650 +
6517885 +

Teckenförklaring

Rutor

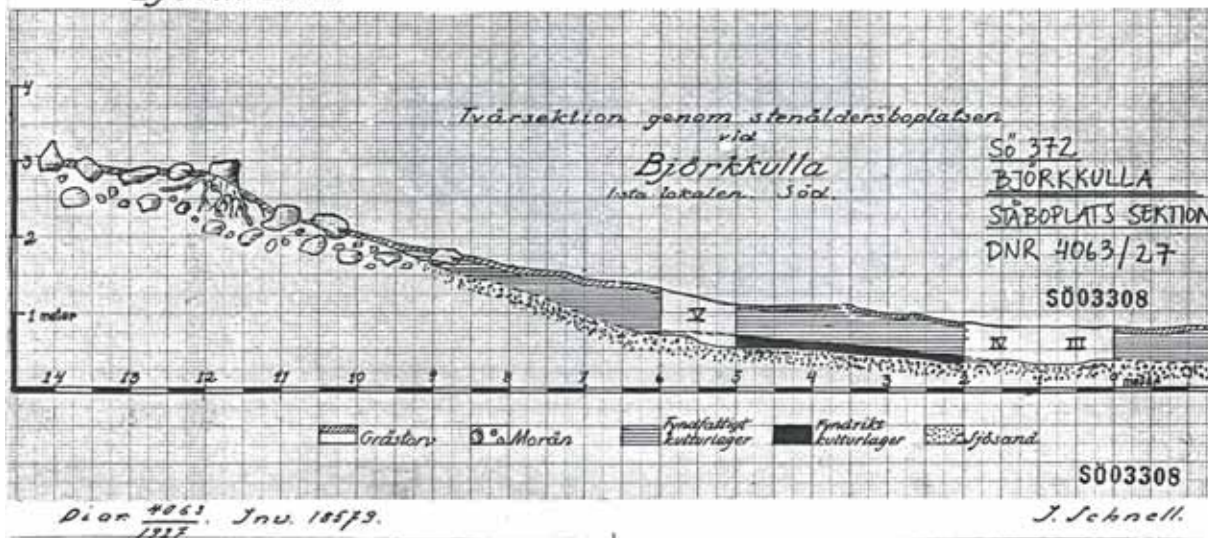
stolphål

Bilaga 4. Rutplan. Inom ytan för ledningsstolpe 2 öppnades den yta upp som skulle bli det nya stolphålet med grävmaskin. Den öppnade ytan undersöktes i ett rutsystem. Rutorna var 0,5x0,5 meter stora och grävdes i stäck om 0,05 meters tjocklek. Skala 1:50.

Svarta sn.
Björkkulla.

Boplatsackivt.

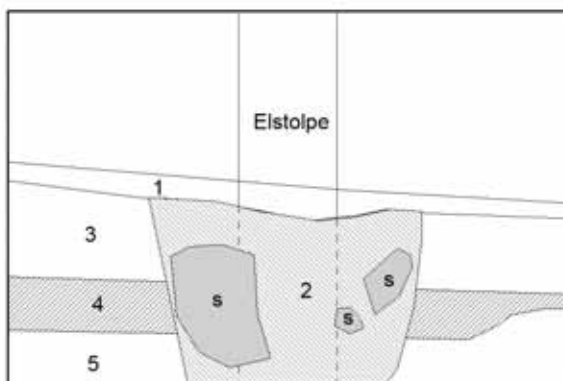
Södermanland.

Lagerbeskrivning

1. Förna
2. Nedgrävning för elstolpe.
3. Ploggång. Humös sand. Enstaka keramikskärvor noterades.
4. Kulturlager. Mörkgrå sand med inslag av kolpartiklar, keramik, bergartsavslag och ben.
5. Steril. Sand.

Profil 1

Profil 2

Bilaga 5. Profiler: Överst i bild Ivar Schnells sektionsritning av den 1927 undersökta ytan. Ritad mot norr. Ritningen är förminskad. ATA dnr 4063/27. Underst i bild en sektionsritning av den undersökta ytan som tydligt visar hur ledningsstolpens grop skurit igenom kulturlagret. Ritad mot norr. Skala 1:20

6. Rutregister

Rutnr	Storlek (m)	Djup (m)	K-lager tjocklek (m)	Anm.	X	Y	Z
1	0,50x0,50	0,50	0,14	Sotig sand. Fynd 1-25	6517891,370	1574656,900	27,60
2	0,50x0,50	0,50	0,10	Sotig sand. Fynd 26-34	6517891,370	1574657,410	27,60
3	0,50x0,50	0,50	0,20	Sotig sand. Fynd 35-54	6517891,870	1574656,905	27,60
4	0,50x0,50	0,50	0,15	Sotig sand/Störning. Fynd 55-64	6517891,870	1574657,410	27,60
5	0,50x0,50	0,50	0,14	Sotig sand. Fynd 65-81	6517892,365	1574656,900	27,60
6	0,50x0,50	0,50	0,15	Sotig sand. Fynd 82-90	6517892,365	1574657,410	27,60
7	0,50x0,50	0,50	0,05	Störning. Fynd 91-94	6517891,375	1574657,915	27,60
8	0,50x0,50	0,50	0,10	Störning. Fynd 95-102	6517892,370	1574657,920	27,60
9	0,50x0,50	0,50	0,05	Störning. Fynd 103-104	6517891,870	1574658,415	27,60

9. Fyndregister

Fnr	Rnr	Stück	Sakord	Antal	Antal frag	Vikt (g)	Material	Typ	Del	Ornering	Magring	Anm	X	Y	Z
1	1	1	Brända ben	8	2	2	Ben	Helt avslag					6517891,37	1574656,9	27,6
2	1	1	Avslag	1	79	79	Bergart	Helt avslag				Frihandsteknik	6517891,37	1574656,9	27,6
3	1	1	Avslag	4	56	56	Kvarts	Helt avslag				Bipolär teknik	6517891,37	1574656,9	27,6
4	1	1	Avslag	1	2	2	Kvarts		Distaldel			Frihandsteknik	6517891,37	1574656,9	27,6
5	1	1	Avslag	1	3	3	Kvarts					Bipolär teknik	6517891,37	1574656,9	27,6
6	1	1	Avslag	1	1	1	Kvarts	Splitter					6517891,37	1574656,9	27,6
7	1	1	Kärl	34	53	53	Keramik	Poröst				Spjällkad	6517891,37	1574656,9	27,6
8	1	1	Kärl	6	15	15	Keramik	Poröst	Mynning	Rutmät, kryss på mynning			6517891,37	1574656,9	27,6
9	1	1	Kärl	2	4	4	Keramik	Poröst		Kamstämpelintryck			6517891,37	1574656,9	27,6
10	1	1	Kärl	2	6	6	Keramik	Poröst		Små gropar			6517891,37	1574656,9	27,6
11	1	1	Kärl	2	3	3	Keramik	Poröst	Mynning				6517891,37	1574656,9	27,6
12	1	1	Kärl	2	11	11	Keramik	Poröst		Sneda streck			6517891,37	1574656,9	27,6
13	1	2	Kärl	1	33	33	Keramik	Fast					6517891,37	1574656,9	27,6
14	1	2	Kärl	4	15	15	Keramik	Fast		Gropar			6517891,37	1574656,9	27,6
15	1	2	Kärl	1	2	2	Keramik	Poröst	Mynning	Sneda streck på mynning			6517891,37	1574656,9	27,6
16	1	2	Kärl	1	2	2	Keramik	Poröst		Gropar			6517891,37	1574656,9	27,6
17	1	2	Kärl	4	14	14	Keramik	Poröst					6517891,37	1574656,9	27,6
18	1	2	Kärl	1	5	5	Keramik	Poröst	Mynning	Kamstämpelintryck			6517891,37	1574656,9	27,6
19	1	2	Kärl	10	6	6	Keramik	Poröst					6517891,37	1574656,9	27,6
20	1	2	Brända ben	3	1	1	Ben						6517891,37	1574656,9	27,6
21	1	2	Avslag	3	42	42	Kvarts	Helt avslag				Bipolär teknik	6517891,37	1574656,9	27,6
22	1	2	Avslag	1	1	1	Kvarts		Distaldel			Frihandsteknik	6517891,37	1574656,9	27,6
23	1	2	Avslag	1	3	3	Kvarts		Enkelt V/H			Bipolär teknik	6517891,37	1574656,9	27,6
24	1	2	Avslag	1	1	1	Grönsten		Enkelt V/H			Bipolär teknik	6517891,37	1574656,9	27,6
25	1	3	Kärl	1	23	23	Keramik	Poröst	Mynning	Gropar, dubbel sicksack, mynningsstreck			6517891,37	1574656,9	27,6
26	2	1	Kärl	8	13	13	Keramik	Poröst		Gropar			6517891,37	1574657,41	27,6
27	2	1	Kärl	2	3	3	Keramik	Poröst					6517891,37	1574657,41	27,6
28	2	1	Kärl	2	4	4	Keramik	Poröst					6517891,37	1574657,41	27,6
29	2	1	Bränd tand	1	1	1	Tandemalj						6517891,37	1574657,41	27,6
30	2	1	Avslag	3	22	22	Kvarts	Helt avslag				Bipolär teknik	6517891,37	1574657,41	27,6
31	2	1	Avslag	2	4	4	Kvarts		Enkelt V/H			Bipolär teknik	6517891,37	1574657,41	27,6
32	2	1	Avslag	1	2	2	Kvarts		Distalt V/H			Bipolär teknik	6517891,37	1574657,41	27,6

Fnr	Rnr	Stick	Sakord	Antal	Antal frag	Vikt (g)	Material	Typ	Del	Ornering	Magring	Anm	X	Y	Z
33	2	2	Kärl	1	7		Keramik	Poröst		Gropar	Kalk och kvarts	Svallad	6517891,37	1574657,41	27,6
34	2	2	Kärl	1	32		Keramik	Poröst		Gropar	Kalk och fälltspat		6517891,37	1574657,41	27,6
35	3	1	Kärl	70	106		Keramik	Poröst		Gropar	Kalk och fälltspat	Spjällkad	6517891,87	1574656,9	27,6
36	3	1	Brända ben	5	1		Ben						6517891,87	1574656,9	27,6
37	3	1	Avslag	3	15		Kvarts		Enkelt V/H			Bipolär teknik	6517891,87	1574656,9	27,6
38	3	1	Kärna	1	11		Kvarts					Bipolär teknik	6517891,87	1574656,9	27,6
39	3	1	Avslag	1	1		Kvarts	Helt avslag				Frähandsteknik	6517891,87	1574656,9	27,6
40	3	1	Avslag	1	1		Kvarts		Proximalt V/H			Bipolär teknik	6517891,87	1574656,9	27,6
41	3	1	Avslag	2	2		Kvarts		Sidofragment			Bipolär teknik	6517891,87	1574656,9	27,6
42	3	1	Splitter	1	1		Kvarts					Bipolär teknik	6517891,87	1574656,9	27,6
43	3	2	Avslag	1	52		Kvarts	Helt avslag				Frähandsteknik	6517891,87	1574656,9	27,6
44	3	2	Avslag	1	25		Diabas	Helt avslag				Frähandsteknik	6517891,87	1574656,9	27,6
45	3	2	Avslag	1	16		Diabas	Helt avslag				Frähandsteknik	6517891,87	1574656,9	27,6
46	3	2	Avslag	1	12		Hällefinta		Distalt V/H			Bipolär teknik	6517891,87	1574656,9	27,6
47	3	2	Avslag	1	1		Kvarts		Sidofragment			Bipolär teknik	6517891,87	1574656,9	27,6
48	3	2	Avslag	1	2		Kvarts		Enkelt V/H			Bipolär teknik	6517891,87	1574656,9	27,6
49	3	2	Kärl	2	84		Keramik	Fast	Botten		Fältspat och kvarts		6517891,87	1574656,9	27,6
50	3	2	Kärl	3	23		Keramik	Poröst		Gropar	Kalk	Spjällkad	6517891,87	1574656,9	27,6
51	3	2	Kärl	1	3		Keramik	Poröst		Tvårränder och gropar	Kalk	Svallad	6517891,87	1574656,9	27,6
52	3	2	Kärl	2	1		Keramik	Poröst		Gropar	Kalk	Svallad, spjällkad	6517891,87	1574656,9	27,6
53	3	2	Kärl	1	6		Keramik	Poröst			Kalk	Spjällkad	6517891,87	1574656,9	27,6
54	3	2	Kärl	16	24		Keramik	Poröst			Kalk	Spjällkad	6517891,87	1574656,9	27,6
55	4	1	Kärl	24	74		Keramik	Poröst		Gropar	Kalk	Spjällkad	6517891,87	1574657,41	27,6
56	4	1	Kärl	12	74		Keramik	Poröst		Gropar	Kalk och kvarts	Spjällkad	6517891,87	1574657,41	27,6
57	4	1	Avslag	1	2		Kvarts		Enkelt V/H			Bipolär teknik	6517891,87	1574657,41	27,6
58	4	1	Avslag	1	4		Kvarts	Helt avslag				Bipolär teknik	6517891,87	1574657,41	27,6
59	4	1	Avslag	1	1		Kvarts		Proximaldel			Bipolär teknik	6517891,87	1574657,41	27,6
60	4	1	Kärna	1	8		Kvarts					Bipolär teknik	6517891,87	1574657,41	27,6
61	4	1	Avslag	1	2		Kvarts	Helt avslag				Frähandsteknik	6517891,87	1574657,41	27,6
62	4	1	Avslag	1	3		Kvartsit		Enkelt V/H			Bipolär teknik	6517891,87	1574657,41	27,6
63	4	2	Kärl	1	6		Keramik	Poröst		Kamstämpel	Kalk	Svallad	6517891,87	1574657,41	27,6
64	4	2	Kärl	3	5		Keramik	Poröst			Kalk	Spjällkad	6517891,87	1574657,41	27,6
65	5	1	Kärl	3	15		Keramik	Poröst	Skuldra	Tvårställda bågintryck, grop	Kalk		6517892,365	1574656,9	27,6
66	5	1	Kärl	1	2		Keramik	Poröst	Mynning		Kalk		6517892,365	1574656,9	27,6

Fnr	Rnr	Stück	Sakord	Antal	Antal frag	Vikt (g)	Material	Typ	Del	Ornering	Magring	Anm	X	Y	Z
67	5	1	Kärl	1	1	1	Keramik	Poröst	Mynning	Bågintryck	Kalk		6517892,365	1574656,9	27,6
68	5	1	Kärl	2	3	3	Keramik	Poröst			Kalk	Svallad	6517892,365	1574656,9	27,6
69	5	1	Kärl	7	7	7	Keramik	Poröst			Kalk och kvarts	Spjällkad	6517892,365	1574656,9	27,6
70	5	1	Kärl	12	20	20	Keramik	Poröst		Vertikal kamstämpel	Kalk och kvarts	Spjällkad	6517892,365	1574656,9	27,6
71	5	1	Splitter	1	1	1	Kvarts	Splitter					6517892,365	1574656,9	27,6
72	5	1	Avslag	1	3	3	Kvarts	Helt avslag				Frihandsteknik	6517892,365	1574656,9	27,6
73	5	1	Kärna	1	19	19	Kvarts					Bipolär teknik	6517892,365	1574656,9	27,6
74	5	1	Brända ben	4	1	1	Ben						6517892,365	1574656,9	27,6
75	5	2	Brända ben	3	2	2	Ben						6517892,365	1574656,9	27,6
76	5	2	Avslag	1	74	74	Kvarts	Helt avslag				Frihandsteknik	6517892,365	1574656,9	27,6
77	5	2	Kärl	1	18	18	Keramik	Fast			Fältspat och kvarts		6517892,365	1574656,9	27,6
78	5	2	Kärl	2	9	9	Keramik	Poröst		Gropar	Kalk och kvarts	Spjällkad	6517892,365	1574656,9	27,6
79	5	2	Kärl	4	18	18	Keramik	Poröst		Gropar	Kalk och kvarts	Spjällkad	6517892,365	1574656,9	27,6
80	5	2	Kärl	8	67	67	Keramik	Poröst	Hals	Horisentala stämpeltryck	Kalk	Spjällkad	6517892,365	1574656,9	27,6
81	5	2	Kärl	5	24	24	Keramik	Poröst	Mynning	Tvårsållada bågintryck, gropar, stäpelintryck, kryss	Kalk	Spjällkad	6517892,365	1574656,9	27,6
82	6	1	Kärl	10	39	39	Keramik	Poröst		Gropar	Kalk	Spjällkad	6517892,365	1574657,41	27,6
83	6	1	Kärl	6	6	6	Keramik	Poröst			Kalk	Spjällkad	6517892,365	1574657,41	27,6
84	6	1	Avslag	3	26	26	Kvarts	Helt avslag				Bipolär teknik	6517892,365	1574657,41	27,6
85	6	1	Avslag	1	17	17	Kvarts	Helt avslag				Frihandsteknik	6517892,365	1574657,41	27,6
86	6	1	Avslag	1	1	1	Kvarts		Enkelt V/H			Bipolär teknik	6517892,365	1574657,41	27,6
87	6	1	Splitter	1	1	1	Kvarts						6517892,365	1574657,41	27,6
88	6	1	Brända ben	4	2	2	Ben						6517892,365	1574657,41	27,6
89	6	2	Kärl	1	6	6	Keramik	Poröst	Mynning	Streck och gropar	Kalk	Spjällkad	6517892,365	1574657,41	27,6
90	6	2	Kärl	4	8	8	Keramik	Poröst	Mynning	Kryssmönster, gropar, kryss på mynning	Kalk och kvarts	Spjällkad	6517892,365	1574657,41	27,6
91	7	1	Kärl	3	10	10	Keramik	Poröst		Gropar	Kalk		6517891,375	1574657,9	27,6
92	7	1	Kärl	1	3	3	Keramik	Poröst		Kamstämpeltryck, sicksack på mynning	Kalk		6517891,375	1574657,9	27,6
93	7	1	Avslag	1	2	2	Kvarts	Helt avslag				Bipolär teknik	6517891,375	1574657,9	27,6
94	7	1	Brända ben	1	1	1	Ben						6517891,375	1574657,9	27,6
95	8	1	Kärl	1	8	8	keramik	Poröst		Kamstämpeltryck, gropar	Kalk och kvarts		6517892,37	1574657,9	27,6
96	8	1	Kärl	3	7	7	Keramik	Poröst					6517892,37	1574657,9	27,6
97	8	1	Kärl	2	12	12	keramik	Poröst			Kalk	Svallad	6517892,37	1574657,9	27,6
98	8	1	Yxa	1	1	1	Diabas		Egg			Slipyta	6517892,37	1574657,9	27,6
99	8	1	Avslag	2	10	10	Kvarts	Helt avslag				Bipolär teknik	6517892,37	1574657,9	27,6
100	8	2	Avslag	1	2	2	Kvarts	Helt avslag				Bipolär teknik	6517892,37	1574657,9	27,6

Fnr	Rnr	Stick	Sakord	Antal	Antal frag	Vikt (g)	Material	Typ	Del	Ornering	Magring	Anm	X	Y	Z
101	8	2	Brända ben	2	1	Ben	Ben						6517892,37	1574657,9	27,6
102	8	2	Kärl	4	6	Keramik	Poröst				Kalk	Spjälkad	6517892,37	1574657,9	27,6
103	9	1	Brända ben	2	5	Ben	Ben						6517891,87	1574658,41	27,6
104	9	1	Yxa	1	2	Grönsten	Grönsten					Slipyta	6517891,87	1574658,41	27,6